

NAMETNUTI REŽIM ŽIVOTA NA GRANICI

Prije dvije godine dr. sc. Sandra Cvičić objavila je knjigu "Domovinska (i europska) sigurnost: kriza sigurnosti i politike manipuliranja suverenitetom". O tome radu u sadašnjim okolnostima, kao i o pitanjima sigurnosti i aktualnih ugroza države i njezinih građana općenito, dr. Cvičić nudi sljedeće pojašnjenje. (D.J.):

Zbornik radova "Domovinska (i europska) sigurnost: kriza sigurnosti i politike manipuliranja suverenitetom" nastao je na temelju izlaganja znanstvenika na istoimenom skupu održanom u Vukovaru u studenome 2015. godine. Na temelju objavljenih radova, ali i onih koji su bili izloženi na tom skupu, htjela se otvoriti znanstveno-stručna rasprava koja bi potaknula i onu javnu te pridonijela kritičkom propitivanju suvremenoga hrvatskoga društva uronjenog u konformizam globalnog ekonomskog neoliberalizma i liberalne demokracije razvijenoga Zapada. Tranzicijska stvarnost kao permanentno stanje hrvatskoga društva u tom se kontekstu i dalje izgrađuje i razvija pod utjecajem progresivnih politika Zapada koje socijalnim inženjeringom projektiraju društvo u kojemu se običnog čovjeka transformira i stavlja u položaj impotentnog promatrača bez osjećaja i smisla za bilo kakvu promjenu vrijednu zalaganja. Autistično hrvatsko društvo apstinencijom političke volje stoga sustavno arbitra s dobrobiti svojih građana koji se još uvijek nisu oslobodili oklopa komunističke atomiziranosti totalitarno im usadene svijesti utopijskog svijeta samoupravno-socijalističkog života. Još uvijek je isprepletenost proživljenog, osjećanog i zapamćenog u svijesti i razumu traumatiziranih poslijeratnih hrvatskih zajednica u velikoj suprotnosti sa socijalno konstruiranom stvarnošću koja ne trpi postkomunistička i poslijeratna lutanja na predziđu Europske unije. Opterećeni hipotekom komunističke prošlosti koja produbljuje razdor u hrvatskom društvu i nadvladava snagu nacionalno oslobođene svijesti i istinoljubive borbe za suverenost naroda dobivene pobjedom u obrambenom ratu, hrvatski građani 'europskoga predziđa' progresivno gube moć ne samo u preuzimanju kontrole nad vlastitim životom nego i utjecanjem na razvoj društva u cjelini.

Moja su istraživanja do sada pokazala da se pitanja nacionalne sigurnosti i državno-političkog suvereniteta u okviru nadnacionalnog EU-a, ali i globalno, nisu konstruktivno i kontinuirano rješavala od strane svih hrvatskih vlada nakon smrti dr. Franje Tuđmana; odnosno izostaje jasno definiran

DR. SC. SANDRA CVIKIĆ
Sociologinja u Područnom centru Vukovar Instituta društvenih znanosti "Ivo Pilar"

način kreiranja i implementiranja takvih državnih politika koje temeljene na nacionalnom konsenzusu svih društveno-političkih dionika štite ponajprije nacionalne interese hrvatskih građana, a onda i posljedično građana EU-a.

PROBLEM MIGRACIJA

- Pitanja 'sigurnosti granica', bilo da su nacionalne ili EU-a, i 'sigurnosnih politika' koje ih reguliraju mislim da je potrebno izmjestiti iz uvriježenog konteksta diskursa 'ugroženosti' i staviti ih zapravo u kontekst osiguranja 'društveno-političke stabilnosti' prostora na kojemu se prožimaju interesi globalnih politika Zapada i Istoka, a to je upravo prostor na kojemu se nalazi Hrvatska. Od ključne je važnosti ponajprije kako će se s tim pitanjima nositi populacije koje se na tom prostoru nalaze, odnosno kako će se sigurnosne politike provoditi od strane nacionalnih i EU institucija, i do koje će razine njihovo implementiranje utjecati na svakodnevni život ljudi i društvo u cjelini. Fokusiranost, kako ekspe-

rata za sigurnost tako i političko-tehnokratskih elita, na 'procjene rizika' i 'sprječavanje potencijalne' ugroze od mnogobrojnih ilegalnih graničnih prelazaka, tzv. neregularnih migranata, dosad nije postigla ni suglasnost, a još manje funkcionalna rješenja o tome kako se nositi s globalnim problemom 'fenomena izbjeglištva' na razini EU-a. Rješenja normativno-legalističkoga karaktera u kombinaciji s pojačanom militarizacijom granica preko vrhunske tehnologije praćenja i naoružavanja pogranične policije ukazuju samo na trend koji će podjednako snažno utjecati i na 'migrante' i na lokalno stanovništvo zemalja tranzita/zemlje prihvata - a to je trend sveopće kontrole kretanja kojom se proizvodi 'permanentno izvanredno stanje' društva i normalizira legitimna potreba zaštite građana i imovine od potencijalne ugroze neželjenih 'Drugih' i/ili borbe protiv terorizma, trgovanja ljudima, kriminala itd.

Uzimajući u obzir kako se s tim problemima nose susjedne države, kao što su Italija, Mađarska i Slovenija; ili pak Srbija, Makedonija, Grčka i Turska,

potvrđuje ujedno i jednu 'činičnu istinu' - da se vanjska politika i interesi Zapada koje oni štite u osnovi nisu promijenili, te da su i dalje u službi globalnog neoliberalnog kapitalizma koji može osigurati nesmetanu akumulaciju kapitala i profita jedino instrumentaliziranjem međunarodnih institucija kao što su NATO i UN.

SLUŽBENI POLICAJAC

- Danas je znanost utvrdila, a i opće je poznata činjenica da se na umjetno stvorenim društveno-političkim krizama i građanskim ratovima diljem svijeta zarađuju veliki profiti, i to, paradoksalno, u ime globalno proklamiranih liberalnih demokratskih građanskih i ljudskih prava. Ono što je potrebno posebno naglasiti, a tiče se Hrvatske i hrvatskih građana, jest činjenica da promjene do kojih dolazi u takvom kontekstu ponajviše utječu ne toliko na sigurnost koliko na način života koji se u takvim uvjetima sada socijalnim inženjeringom konstruira - gdje građani u zemljama prihvata 'migranata' žive u društvima 'permanentnog izvanrednog stanja', a neželjeni 'neregularni migranti' žive u stanju 'permanentnog izbjeglištva'.

Hrvatski ubrzani ulazak u članstvo šengenskog prostora EU-a također ukazuje na činjenicu da će Hrvatska ponovno postati 'službeni policajac' - 'granična država' na braniku EU-a, a nitko u Hrvatskoj ne postavlja pitanje niti se uopće zna kako će se traumatizirane populacije s velikim iskustvom 'izbjeglištva' i 'progonstva' nositi s novonametnutim režimom života na granici. ■

